

Οικογενειακές σχέσεις

Ψυχολογική προσέγγιση

Αντωνίου Αθανασία
Ιωάννου Σπυριδούλα
Σκαφιδά Αρετή
Στασινοπούλου Μαρία

Ερευνητικά ερωτήματα

A) Η οικονομική, κοινωνική και μορφωτική κατάσταση της οικογένειας, πως επηρεάζει την ψυχολογία των ατόμων που απαρτίζουν την οικογένεια και πως τη λειτουργία της.

B) Οι σχέσεις μεταξύ των γονέων και η επίδραση στη λειτουργία της οικογένειας.

Γ) Εκδηλώσεις παθογένειας μέσα στην οικογένεια(π.χ. κακοποίηση κ.α.).

Δ) Η οικογένεια ως πηγή δημιουργίας ή επίλυσης των προβλημάτων της.

Η οικονομική, κοινωνική και μορφωτική κατάσταση της οικογένειας, πως επηρεάζει την ψυχολογία των ατόμων που απαρτίζουν την οικογένεια και πως τη λειτουργία της.

Η οικογένεια αποτελείται από μια ομάδα ατόμων στην οποία καλλιεργούνται πληθώρα αξιών όπως για παράδειγμα η αίσθηση του «εμείς», η αλληλεγγύη κ.α.

A) Οικονομική κατάσταση της οικογένειας.

Ένα φαινόμενο από το οποίο υποφέρουν πολλές οικογένειες είναι η μάστιγα της ανεργίας που δυσχεραίνει τη ζωή όλων των μελών της.

B) Μορφωτική κατάσταση της οικογένειας.

Ένα παιδί που μεγαλώνει σε μια οικογένεια με ελλιπή μόρφωση γονέων δε λαμβάνει τα κατάλληλα ερεθίσματα για να αναρωτηθεί για τα γεγονότα που συμβαίνουν.

Γ) Κοινωνική κατάσταση της οικογένειας.

Η άτονη κοινωνική ζωή μιας οικογένειας είναι ένα πρόβλημα που επηρεάζει την ψυχολογία των μελών. Αισθάνονται απομόνωση και μοναξιά.

Όλα τα παραπάνω θέματα θα πρέπει να κινητοποιήσουν τις κυβερνήσεις και φορείς π.χ. πρόνοια και έπειτα από όλους εμάς κ.α. Η προσπάθεια επίλυσης αυτών των προβλημάτων θα επιδράσει θετικά στις ψυχές των μελών. Θα νιώσουν ότι προσπαθούν όλοι μαζί για το καλύτερο.

Οι σχέσεις μεταξύ των γονιών και η επίδραση στη λειτουργία της οικογένειας.

Α) Πρότυπα.

Συνήθως τα παιδιά παραδειγματίζονται από τους γονείς τους και τους έχουν ως πρότυπα για τη μελλοντική ζωή τους. Ένα πρότυπο μπορεί να είναι ο «σωστός οικογενειάρχης». Έτσι το παιδί θα έχει ως κύρια ασχολία την οικογένεια. Όμως πρότυπο αποτελεί και ο γονιός ο οποίος μπορεί να κάνει χρήση ουσιών. Τότε το παιδί θα προσπαθήσει να αντιγράψει αυτόν τον αρνητικό χαρακτήρα.

Β)Χωρισμός.

Υπάρχουν δύο είδη χωρισμού:

α) Ο «ήπιος» χωρισμός, στον οποίο και οι δύο γονείς είναι σύμφωνοι με αυτήν τους την απόφαση, ενώ δεν υπάρχουν εντάσεις ή συγκρούσεις.

β)Ο «αιματηρός» χωρισμός, ο οποίος κυριαρχείται από φωνές, αντιθέσεις, κακολογίες, ακόμα και από ξυλοδαρμό.

Γ)Επικοινωνία.

Κύριο προτέρημα στην οικογένεια είναι ο διάλογος και η επικοινωνία. Τα μέλη της οικογένεια κυριεύονται από συναισθήματα λύπης και μοναξιάς όταν δεν υπάρχει επικοινωνία, καθώς είναι λιγότερο δεμένα μεταξύ τους. Το πρόβλημα της ελλιπής επικοινωνίας εμφανίζεται συνήθως λόγω έλλειψης χρόνου.

Εκδηλώσεις παθογένειας μέσα στην οικογένεια

A) Η ενδοοικογενειακή βία(σωματική, λεκτική, ψυχολογική, σεξουαλική), η οποία οφείλεται στην αποδοχή της ως τρόπο συμπεριφοράς και σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες(ψυχοπαθολογικούς και κοινωνικούς), οδηγεί στην εξάπλωση του φαινομένου.

B)Εθισμός ενός μέλους(ναρκωτικά, αλκοόλ, τσιγάρο κ.τ.λ.).Η οικογένεια επιδρά καταλυτικά, ωθώντας κάποιο μέλος στη χρήση ουσιών.

Εμφανίζεται συνήθως λόγω:

- α) απώλειας ενός μέλους
- β) ενδοοικογενειακής βίας
- γ) προβλημάτων υγείας ή οικονομικών.

Εκδηλώσεις παθογένειας μέσα στην οικογένεια

Γ) Παραβατικότητα των παιδιών(καταλήψεις κτηρίων, πράξεις βίας, καταστροφές περιουσιών, εγκληματικές πράξεις κ.α.). Συχνός παράγοντας είναι η οικογένεια λόγω έλλειψης επίβλεψης, ελέγχου και γενικότερα αδιαφορίας.

Δ) Ζητήματα ψυχικής υγείας(κατάθλιψη). Φαινόμενο που παρουσιάζεται κυρίως στην εφηβική ηλικία. Υπάρχουν δύο μορφές κατάθλιψης. Η πρώτη στην οποία

Η οικογένεια ως πηγή δημιουργίας ή επίλυσης προβλημάτων.

Α)Οι λόγοι που ευθύνονται για τη δημιουργία προβλημάτων μέσα στην οικογένεια:

α)Η έλλειψη χρόνου ή η αποφυγή των μελών για να συζητήσουν πιθανά θέματα που τους απασχολούν.

β)Η αδιαφορία και η ενδεχόμενη εκμετάλλευση ενός μέλους από τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας.

γ)Η βίαιη συμπεριφορά των γονιών προς τα παιδιά τους.

δ)Ο ανταγωνισμός μεταξύ των μελών(π.χ. εξαιτίας της ζήλιας).

ε)Η λανθασμένη διαχείριση καταστάσεων από τους γονείς.

στ)Η παράβαση των κανόνων και η αδυναμία καταμερισμού ρόλων για κάθε μέλος της οικογένειας.

ζ)Η έλλειψη εκτίμησης μεταξύ των μελών της οικογένειας.

η)Η άρνηση αναγνώρισης ή αποδοχής της γνώμης των άλλων.

θ)Η αυξημένη χρήση αρνητικών τρόπων επικοινωνίας(π.χ. κριτική, φωνές, βλοσυρότητα κ.α.)

ι)Ο γονιός ασκεί εξουσία και διοικεί μόνος του την οικογένεια.

B) Η σωστή διαχείριση και κατά συνέπεια επίλυση των προβλημάτων που εμφανίζονται μέσα σε μια οικογένεια, γίνεται με την ύπαρξη όλων των παρακάτω:

α) Η αλληλοεκτίμηση μεταξύ των μελών μιας οικογένειας.

β) Ο πολύτιμος χρόνος που περνούν μαζί τα μέλη της οικογένειας.

γ) Το πνεύμα της ομαδικής εργασίας μέσα σ' αυτήν.

δ) Η επικοινωνία που χαρακτηρίζεται από κατανόηση, αγάπη και υπομονή είναι ενεργητική για τα παιδιά και τους γονείς.

ε) Η έκφραση αγάπης με λόγια και με έργα, και δίνοντας χρόνο επιτρέπουν την δημιουργία θετικού κλίματος.

στ) Η ανταλλαγή απόψεων και σκέψεων, χωρίς κριτική διάθεση, η ελεύθερη έκφραση αρνητικών ή θετικών συναισθημάτων συμβάλλουν στην αποφυγή δημιουργίας έντασης.

ζ) Η ύπαρξη αυτοεκτίμησης, η αίσθηση ότι θα τα καταφέρουν και η εμπιστοσύνη, ώστε να μπορέσουν να πιστέψουν στον εαυτό τους.

η) Η ύπαρξη ισοτιμίας, συνεργασίας και σεβασμού μεταξύ των μελών της οικογένειας.

Συμπεράσματα Μαρτυριών.

Οικογενειακές σχέσεις:

- α) Πηγή χαράς.
- β) Πηγή λύπης.

Πηγή χαράς:

- α) επικοινωνία μεταξύ των μελών.
- β) ομαλός, στο πέρας του χρόνου καθημερινός, βίος της οικογένειας.
- γ) συντροφικότητα.
- δ) αλληλεγγύη.

Πηγή λύπης:

- α) έλλειψη χρόνου.
- β) απομάκρυνση των μελών.
- γ) εντάσεις – διαφωνίες.
- δ) έλλειψη συνεργασίας.

Συμπεράσματα Συνέντευξης.

A)Βασικές προϋποθέσεις για την δημιουργία οικογένειας:

α)ψυχική ωριμότητα.

β)οικονομική ανεξαρτησία.

B)Η υποστήριξη των γονιών προς το παιδί είναι ιδιαίτερα σημαντική(ψυχική ικανοποίηση των γονιών και των παιδιών).

Γ)Συχνότεροι επισκέπτες κέντρου: γονείς(λόγω ωριμότητας).

Δ)Φυσιολογικός χωρισμός: σεβασμός και κατανόηση του παιδιού για αυτήν την απόφαση των γονιών του.

E)Αφύσικος χωρισμός: εντάσεις μεταξύ των μελών της οικογένειας, κακολογίες κ.α.